

Pædagogisk læreplan Børnehuset Mælkebøtten

Indholdsfortegnelse

Hvidovre Kommunes læringsforståelse på 0-6 års området	s.3
Børnehuset Mælkebøttens læringsforståelse	s.4
Læringsforståelse for udsatte børn og børn med særlige behov	s.5
De 6 læreplanstemaer og mål for børnenes læring indenfor temaerne	s.5
Læreplanstemaer 2016	s.11
Overgange i børnenes liv	s.29
Digital dannelse.....	s.30
Inklusion	s.31
Evaluerings	s.32

Hvidovre Kommunes læringsforståelse på 0-6 års området.

Synet på børn og børns læring tager udgangspunkt i en forståelse af barnet som værende aktivt lærende. Barnet forstås som socialt kompetent med en medfødt evne til at kommunikere med omverdenen og til at indgå i sociale sammenhænge. Barnet tilegner sig viden, færdigheder og erfaringer gennem aktive handlinger og barnet medvirker dermed til egen identitetsdannelse og læring.

Læringsmiljøet i dagtilbuddet afspejler dette lærings syn, ved at kommunikationen foregår ligeværdigt og anerkendende, og altid med et nysgerrigt fokus på, hvad der er barnets intention og behov. Selvdannelse, selvværd og læringslyst kommer af at deltage, bidrage og øve indflydelse i fællesskabet.

Leg er basal for barnets udvikling og egen meningsdannelse. Derfor foregår læreprocesserne i dagtilbuddet primært gennem deltagelse i sociale aktiviteter med legen som omdrejningspunkt.

Den lærende leg er karakteriseret ved at være meningsfuld for barnet, nyskabende, kreativ og præget af sociale interaktioner og variationer. Legen bliver i dette perspektiv også en dannelsesproces, som fremmer barnets alsidige udvikling, selvværd og selvstændighed.

Læringsprocesser i dagtilbud udspiller sig hovedsageligt i tre læringsrum:

- Pædagogiske planlagte tiltag og aktiviteter, hvor det pædagogiske personale arbejder bevidst og reflekteret med at sætte læringsprocesser i gang. Personalet går så at sige forrest.
- Spontane pædagogiske tiltag og aktiviteter, hvor læringsprocesserne inspireres af det, der er meningsfuldt lige nu. I disse læringsprocesser går børn og det pædagogiske personale billedligt talt ved siden af hinanden.
- Leg og samvær med børn og pædagogisk personale, hvor læringsprocesserne overvejende inspireres af børnekulturen, børnene og det de er mest optaget af med hinanden. Her går børnene forrest. Det pædagogiske personale har her en mere iagttagende rolle og træder til, hvis der er brug for støtte eller inspiration til børnenes leg.

I dagtilbuddene organiserer og strukturerer det pædagogiske personale de tre læringsrum ud fra en reflekteret pædagogfaglig viden om og forståelse af, hvordan børn trives, udvikles og lærer.

Der skabes inkluderende læringsmiljøer, der værdsætter børns forskelligheder og som giver alle børn mulighed for deltagelse, så også børn i udsatte positioner opnår samme muligheder for personlig udfoldelse og læring, som deres jævnaldrende.

Børn tilegner sig de læringsmuligheder, de møder i dagtilbud på deres egen måde. Ved at iagttage børnene kan det pædagogiske personale lære om og lade sig inspirere af børnenes forskellige interesser, erfaringer og forudsætninger, når der planlægges læringsprocesser og arrangeres læringsmiljøer.

Det pædagogiske personale er i løbende dialog med forældrene om, hvordan dagtilbud og forældre i fællesskab, kan understøtte barnets udvikling, trivsel og læring - med udgangspunkt i barnets ressourcer.

Børnehuset Mælkebøttenes læringsforståelse.

Hvad er læring?

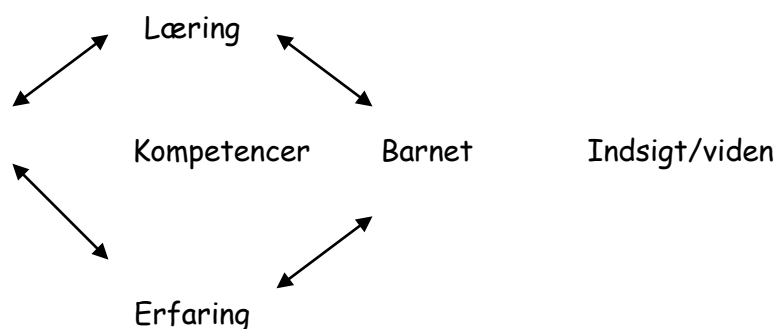
- Læring er en dynamisk proces der foregår hele tiden.
- Når man forstår og begriber noget nyt
- Når man oplever noget nyt
- Når man præsenteres for gentagelser/rutiner

Hvordan lærer børn?

Alle situationer er læresituationer og børn lærer meget i de hverdagssituationer, som gentager sig hver dag. Læring sker både gennem spontane oplevelser og leg, samt ved aktiviteter den voksne skaber, aktiviteter der giver børnene mulighed for fornyelse, fordybelse, forandring og stimulation. Vi giver dem lov til at smage, lugte og røre ved f.eks. vand, maling, mudder, sand m.m.

Læring er en vekselvirkende proces, hvor barnet i samspil med dets omgivelser får indsigt, erfarer, udvikler kompetencer og lærer.

Når børn får indsigt i ny viden - drager de deres egne erfaringer - så udvikler de egne kompetencer - herved opstår der læring - læring gi'r viden - gi'r erfaring - gi'r kompetencer ect.

- Når børn leger udvikler de sociale kompetencer, personlighed, fantasi, selvstændighed, sprog, regler og normer
- Børn lærer af at bruge den voksne som rollemodel, både gennem de voksnes relationer samt barn/voksen relationer
- Børn lærer af hinanden, de giver hinanden lyst og inspiration til at afprøve nye ting
- Børn lærer når de føler trykthed og nærvær og engagerende voksne

- Børn lærer bedst når der er tid til fordybelse
- Børn lærer når de får mulighed for at sanse og bruge deres fantasi og krop □ Børn lærer på forskellig måde afhængig af habitus

Hvad er den voksnes rolle i forhold til læring?

I børns læringsprocesser er den voksnes rolle betydningsfuld, derfor er det vigtigt at de voksne er engagerede, nærværende og anerkendende. Vi er opmærksomme på at skabe trygge rammer, der giver mulighed for både spontane og planlagte læringsprocesser. Vi opfordrer og understøtter børnene i at lære nyt og tager udgangspunkt i det enkelte barns udvikling, alder og behov. Vi følger op på børnenes interesser, giver udfordringer og tid og rum til fordybelse. Vi er bevidste om at børnene bruger de voksne som rollemodeller, derfor er det vigtigt, at vi gør os overvejelser over, hvorfor vi gør som vi gør.

Læringsforståelse for udsatte børn og børn med særlige behov.

Læringsforståelsen for udsatte børn samt børn med særlige behov er som udgangspunkt den samme som ved andre børn, men vi er opmærksomme på at de har behov for ekstra støtte og at tingene kan tage længere tid.

Vi forsøger at være rummelige og få barnet til at føle sig som en vigtig del af fællesskabet.

De 6 læreplanstemaer og mål for børnenes læring indenfor temaerne.

Sproglig udvikling

Sproget er forudsætningen for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Der findes mange forskellige sprog, som alle spiller en rolle i børns udvikling og som skal have opmærksomhed. For at kommunikere "rigtigt" er det vigtigt, at børn forstår sammenhænge mellem f.eks. kropssprog, mimik og tale.

Børn skal støttes i at udvikle deres ordforråd og i at forstå de begreber og regler der gælder for sproget. Det er vigtigt at have fokus på dialogen, så børnene i fællesskabet kan tale, lytte, stille spørgsmål, give svar og være aktive i at planlægge lege og aktiviteter. Børn har behov for at møde voksne mennesker, der lytter til dem med forståelse og anerkendelse, så de får mulighed for at udtrykke det, de er i tvivl om, glade for eller kede af, og så de åbent kan give udtryk for deres meninger, følelser og tanker.

Sproget har stor betydning, når de skal lære og drage erfaringer. Det er derfor vigtigt at støtte børnene i at sætte ord og begreber på de oplevelser, de har i hverdagen. Sproget er en forudsætning for positive og anerkendende løsninger af problemer og konflikter.

Respekten og forståelsen i fællesskabet afhænger af børnenes evner til at sige fra og til, og om de har de sproglige kompetencer for at udtrykke, hvad de mener, og dermed blive forstået af både børn og voksne.

Mål

0 - 2 årige

- At børnene har et nuanceret ordforråd
- At børnene bruger sætningsopbygning og sproget på den "rigtige" måde.
- At børnene sætter ord på egne følelser og behov

- At børnene bruger sproget i forhold til at løse konflikter
- At børnene har forståelse for sproget både det talte og kropssproget
- At børnene viser evne til at indgå i en dialog

3- 6 årige

- At børnene er bevidste om sit eget kropssprog samt at aflæse andres
- At børnene har kendskab til andre sprog og dialekter
- At børnene kan lytte og genfortælle en lille historie
- At børnene kan give udtryk for hvad de føler og mærker
- At børnene forstår en fælles besked
- At børnene har kendskab til rim og remser
- At børnene kan ytre sig i fællesskabet
- At børnene har evnen til at sige fra og til
- At børnene kan have en dialog
- At børnene bruger sproget aktivt i relation med andre.

Sociale kompetencer

Social kompetence udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer. Styrken i social kompetence er empati, evne til at knytte venskaber og sociale færdigheder.

For at fungere i fællesskabet er det vigtigt at have social kompetence. I fællesskabet får børnene mulighed for at udfolde sig og lære at samarbejde.

Det er vigtigt, at børn støttes i at danne venskaber og lærer, hvordan man kommer med i en gruppe. Det er i fællesskabet med andre, børnene oplever styrke og betydning og her er der mulighed for at give og opnå anerkendelse. Børnene lærer at have respekt og forståelse for hinandens forskelligheder ved, at de fortæller om egne oplevelser.

Børn skal i omsorg og respekt have mulighed for at udvikle konstruktive og nære relationer til andre mennesker. Der skal være plads til at give udtryk for egne følelser og behov samtidig med, at børnene også forstår at andre kan have de samme behov. Børn skal lære at sætte grænser og sige fra og til.

Mål

0 - 2 årige

- At børnene etablerer venskaber
- At børnene har redskaber til at løse konflikter
- At børnene kan dele med andre og lytte til hinanden
- At alle børn er en del af fællesskabet
- At børnene kan lege og fungere i en gruppe □ At børnene kan vente på tur og vise hensyn
- At børnene viser respekt og forståelse for hinandens forskelligheder □ At børnene kan sætte grænser og sige fra og til

3 - 6 årige

- At alle børn er en del af fællesskabet
- At børnene har respekt for hinandens forskelligheder

- At børnene løser mindre konflikter selv
- At alle børn bliver set og hørt
- At alle har evnen til at etablere venskaber
- At børnene viser omsorg/empati for hinanden
- At børnene kan sige fra og til
- At børnene overholder de sociale spilleregler i f.eks. lege
- At børnene kan samarbejde

Barnets alsidige personlige udvikling

Børns personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Voksne, der engagerer sig i og ser børn som de er. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er en del af et fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre - både børn og voksne.

De skal både kunne mærke deres egne grænser - kunne sige til og fra og lære at man ikke altid får sin vilje. Samtidig skal de lære at indgå som en social del af det større fællesskab, der gør hverdagen sjov og udfordrende.

Det er vigtigt at børn gennemlever alle følelser for at blive et helt menneske. De har behov for at lære at tackle de mange forskellige følelser, der opstår i fællesskabet fx i venskab, uvenskab konflikter og leg.

Børn har brug for at udfolde sig og afprøve deres kompetencer. Det styrker selvværdet og de bliver selvhjulpne, når der er mulighed for at forfølge ideer, skabe egne projekter og opleve, at de børn og voksne, de er sammen med, anerkender dem for deres indsats.

Det er vigtigt at børnene føler empati for andre og anerkender andres forskelligheder. Det styrker børnenes selvværd, at de bliver genkendt og husket af andre. Ved at vise dem interesse og opmærksomhed mærker de, at de betyder noget.

Mælkebøtten er således en vigtig grundsten i børnenes personlige udvikling. Her får de redskaber med i rygsækken, som de kan bruge i deres videre færden.

Mål

0 - 2 årige

- At barnet oplever sig selv som afholdte og værdsatte individer
- At barnet er en del af fællesskabet
- At barnet ser og forstår samspillet og konflikter der opstår
- At barnet kan forstå og tackle følelser, der opstår i fællesskabet f.eks. venskab/uvenskab, leg og konflikter
- At barnet udfolder sig og afprøver deres kompetencer
- At barnet har selvværd og selvtillid
- At barnet udviser empati for andre
- At barnet er selvhjulpne

3 - 6 årige

- At barnet sætter ord på følelser
- At barnet kan sige fra og til - og mærke sine egne grænser
- At barnet er selvhjulpent
- At barnet opnår anerkendelse og accept af de andre børn
- At barnet opnår et selvværd og føler empati for andre
- At barnet mærker glæden ved at have venner
- At barnet kan acceptere et nej
- At børnene møder anerkendelse
- At barnet kan klare det uforudsete

Natur og naturfænomener

Børnenes kendskab til naturen udvikles ved at de færdes i den, rører ved den og undersøger den. Børnene får mulighed for at være i, sanse og opleve naturen på alle årstider, forskelligt vejr og i forskellige omgivelser og samtidig styrkes deres motoriske udfoldelser. Naturen er en enestående legeplads for både krop og sjæl. Når børn leger i naturen får fantasien og samværet med andre spillerum og børnene udfordres både fysisk og psykisk. Naturen giver plads til fordybelse, ro og udfoldelse, ligeledes har den stor betydning for værdier og rummelighed ved inklusion.

I skov, på mark og ved stranden har børnene mulighed for at hente førstehåndsindtryk om dyr, planter og materialer. De kan bygge, skabe og konstruere og udforske materialer og teknikker.

Gennem engagerede og nærværende voksne kan børnene få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente masser af viden om naturen.

At bruge naturen som eksperimentarium og legerum danner grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

Mål

0 - 2 årige

- At børnene sanser og oplever naturen
- At børnene er nysgerrige og bruger deres fantasi
- At børnene har respekt og ansvarlighed for naturen - at de passer på planter og dyr

3 -6 årige

- At børnene sanser og oplever naturen
- At børnene bruger naturen kreativt og motorisk
- At børnene er nysgerrige og bruger deres fantasi
- At børnene har respekt og ansvarlighed for naturen - at de passer på planter og dyr □
At børnene har kendskab til naturen - dyr, planter og materialer

Kulturelle udtryksformer og værdier

Kultur er et udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder.

Børn har et klart blik for kulturelle udtryksformer. Jo mere varieret børn får lov at udfolde sig og jo flere kulturer de møder, jo mere udvidet bliver også deres opfattelse af såvel verden, andre mennesker, som deres egne muligheder og potentialer.

Selvom børn opfattes som fantasifulde, har de lige som voksne brug for inspiration ud over, hvad deres egen fantasi kan skabe.

Gennem oplevelser af kunst og kultur får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryksformer, de møder.

Det er vigtigt at børnene har rum og tid til at udfolde sig på egne betingelser - både når det handler om pladskrævende eller støjende og om mere rolige aktiviteter, der kræver fordybelse.

Ved at give børnene medindflydelse på valg af fx materialer, leg og aktiviteter styrker vi deres interesse og glæde ved at skabe.

Når vi præsenterer børnene for forskellige materialer og kulturelle udtryksformer, er vi med til at udvikle deres lyst til kreativ udfoldelse. Men også deltagelse i kunstneriske arrangementer og udflugter til kulturelle tilbud kan bidrage til den kulturelle interesse. I Mælkebøtten vægter vi kulturarv og traditioner. Ved at præsentere børnene for gamle rim, remser, sange og sanglege viderebringer vi viden og kendskab til gamle kulturelle udtryksformer og værdier.

Mål

0 - 2 årige

- At børnene kender til kulturarv og traditioner
- At børnene har tid og rum til at udfolde sig kreativt
- At børnene oplever nærområdets kulturelle tilbud
- At børnene viser interesse og glæde ved at skabe/eksperimentere gennem forskellige udtryksformer

3 - 6 årige

- At børnene kender til kulturarv og traditioner
- At børnene oplever forskellige kulturelle udtryksformer og materialer

Krop og bevægelse

Krop og bevægelse er redskaber til at erobre verden. Ved at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed, styrkes også deres forudsætninger for at udvikle sig.

I Mælkebøtten har vi gode rammer og muligheder for at udfordre børnene til at bevæge sig. Krop og bevægelse er ikke kun fysisk men også en sanselig tilgang til verden, grundlaget for kommunikation, samarbejde og ved at bruge forskellige redskaber og materialer får børnene anledning til både at bruge og stimulere denne sanseverden.

De får erfaringer i, hvad det betyder at koble fx det talte sprog og kropssproget sammen.

Børnene lærer at aflæse hinandens forskellige signaler og udtryk.
De udvikler herigennem også respekt for at andre kan have et "andet" udtryk.

Mål

0 - 2 årige

- At børnene har motoriske færdigheder og mere bevægelighed
- At børnene er selvhjulpne
- At børnene har kendskab til egen krop
- At børnenes kropslige sanser stimuleres
- At børnene oplever at vores rum er indrettet, så de opfordrer til bevægelse
- At børnene oplever glæde ved bevægelse ude og inde
- At børnene kender sammenhængen mellem det talte sprog og kropssprog

3 - 6 årige

- At børnene aflæser hinandens signaler og udtryk
- At børnene oplever andre udfoldelsesområder (ture til steder der giver mulighed for at udfolde sig kropsligt)
- At børnene har kropsbevidsthed
- At børnenes oplever sanselig tilgang til verdenen
- At børnene mærker deres krop og finder roen ved bl.a. at sidde stille
- At børnene oplever glæde ved bevægelse ude og inde
- At børnene mærker og kender deres følelser (glæde, ked af og spændthed)

Læreplanstemaer 2016

I 2016 har vi valgt at arbejde med **sprogudvikling, sociale kompetencer og barnets personlige og alsidige kompetencer** over hele året og have ekstra fokus på de øvrige læreplanstemaer i 3 mdr. periode. Fordelingen har været som følger:

Januar, februar og marts: **Kulturelle udtryksformer og værdier**

April, maj og juni: **Krop og bevægelse**

September, oktober og november: **Natur og naturfænomener**

Læreplanstema	<i>Kultur og kulturelle udtryksformer 0-2 år</i>
Udvalgte mål Mål for personlige/sociale kompetencer: Mål for sproglig udvikling:	<i>At børnene får lyst til udtrykke sig kreativt.</i> <i>At børnene oplever traditioner som fastelavn og påske.</i> <i>At børnene indgår og oplever sig selv, som en del af fællesskabet.</i> <i>At børnene får ord omkring jungledyr, påske og fastelavn.</i>
Metoder og aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Vi vil forvandle alrummet til en junglestue bl.a. med indsamlet materiale, som børnene selv er med til at dekorere.• Vi vil afholde indvielsesfest af junglestuen, som vi vil kalde en abefest.• Vi vil fejre fastelavn med udklædning samt slå katten af tønden.• Vi vil gå på æggejagt til påske samt lave påskepynt og så karse.• Vi vil gå på biblioteket og låne bøger om jungledyr.• Vi vil gå i zoo.• Vi vil udvælge periodens "fokusord", og finde billeder af tingene/dyrene og sætte dem op på væggen.
Organisering	<ul style="list-style-type: none">• Vi arbejder med emnet 2 gange om ugen i små grupper.
Tegn	<ul style="list-style-type: none">• Børnene viser glæde og interesse for aktiviteterne og traditionerne.

	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene viser interesse og genkendelse for vores "fokusord"/ordkort. • At børnene sætter ord på det de har oplevet eller gør sig forståelige med fagter.
Dokumentationsmetoder	Fotos og orientering på tavler i klikkrammer og på tabulex.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har lavet vores alrum om til en junglestue med indsamlet materiale som børnene har lavet. • Forældrene har givet udtryk for at de synes at det er blevet rigtig flot. • Børnene har vist glæde og genkendelse ved vores "fokusord/ordkort". • Børnene har vist glæde ved vores udsmykning. De peger på billederne af dyrene ude i alrummet og dem med sprog siger dyrenes navne. • Vi har været lidt for ambitiøse da vi ikke har nået at komme på biblioteket samt i zoo. • Vi har været gode til at arbejde på tværs af stuerne. Vi har arbejdet i små grupper og det har været en fordel pga. aktiviteternes udfordringer. Dog har antallet af børn i grupperne været for stor. Da halvdelen af børnene tit måtte "vente" på tur. • Alle børn har deltaget i vores fastelavnsarrangement og mange af børnene var klædt ud. Vi valgte at afholde dette stuevis. • Vi har afholdt æggejagt og alle børn deltog på tværs af stuerne.
Børnemiljø/børneperspektiv	<p>Det fysiske børnemiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> - De fysiske rammer har været fine. Vi har udnyttet de rum ude og inde som vi har til rådighed.

	<p>Det psykiske børnemiljø:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle børn har haft en oplevelse af at være en del af fællesskabet. Både det store fællesskab og de mindre fællesskaber som vi har skabt. - Vi har valgt at aldersopdele grupperne tirsdag og torsdag når vi har temadag og derfor har de store børn ikke haft mulighed for at hjælpe de små og omvendt har de små ikke kunne lære fra de store. <p>Det æstetiske børnemiljø:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Børnene har lavet blomster og blade som vi har brugt til vores junglestue. Forskellige faktorer har gjort at vi har valgt at køre videre med samme læreplanstema i 3 måneder mere. Vi har indset at perioden har været for lang da de ting børnene har lavet er blevet "glemt". Der er gået for lang tid før deres produkt er blevet synligt.
<p>Opfølgning</p>	<p>Vores fastelavnsfest, som var stueopdelt fungerede fint. Vores æggejagt, hvor vi var samlet begge stuer forløb også efter planen.</p> <p>Da vi har valgt at aldersopdele grupperne, har vi kunne konstatere at særligt i den gruppe med de mindste, har der været for meget uro, da halvdelen af børnene har måtte vente på tur. Derfor vil vi fremover prøve, at gøre grupperne mindre. Yderligere vil vi tage op til overvejelse, om man måske skulle prøve, at blande de aldersopdelte grupper, så de store vil kunne hjælpe de små og de små vil kunne lære af de store.</p>

<p>Læreplanstema</p>	<p><i>Kulturelle udtryksformer og værdier 3-6 årige</i></p>
<p>Udvalgte mål</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Børnene har fået tid og rum til at udfolde sig kreativt</i> - <i>Børnene oplever traditioner som fastelavn og påske</i>

<p>Mål for personlig og sociale kompetencer</p> <p>Mål for sproglig udvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Børnene indgår og oplever sig selv, som en del af fællesskabet</i> - <i>Få kendskab til forskellige ord og begreber omkring f.eks. fastelavn og påske</i>
<p>Metoder og aktiviteter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene præsenteres for forskellige kreative udtryksformer. • Vi fejrer fastelavn og påske, og maler, klipper og klistre. • Vi arbejder med ugens ord • Vi synger fastelavns- og påskesange • I starten af marts vil vi lave påskeaktiviteter og påsketing af forskellige materialer. • Fredag 18. marts afsluttes fælles med at finde påskeharens æg på legepladsen. • Vi laver rekvisitter til dukketeaterforestillingen "Gokke, Jeppe og Frederikke".
<p>Organisering</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene opdeles i forskellige læreplansgrupper svarende til alder og det enkelte barns udvikling • Udarbejdelse af månedsplan for aktiviteterne
<p>Tegn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene viser glæde og interesse for aktiviteterne. • Børnene viser glæde og interesse for billeder og genstande, som de selv har været en del af at fremstille. • Børnene deltager aktivt i forberedelser af og gennemførelse af traditioner. • Børnene viser interesse og forståelse for ugens ord. • Børnene tør at stå frem overfor hinanden. • Børnene er trygge ved at fremvise deres kreative produkter. • Børnene efterspørger selv aktiviteter ift. temaet
<p>Dokumentationsmetoder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der tages billeder undervejs og billederne vises på skærmen i alrummet om eftermiddagen • Der tages billeder undervejs og lægges løbende på Tabulex • Månedsplan udarbejdes og lægges på Tabulex.

Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation

- Børnene har fået kendskab til de forskellige traditioner. De har været nysgerrige og videnbegærlige ift. temaet.

Fastelavn og påske:

- Børnene har været nysgerrige og har deltaget aktivt i samtalerne om, hvorfor vi har disse traditioner.
- Børnene har lavet rekvisitter, som de stolt har afleveret til forestillingen om "Jeppe, Frederikke og Gokke".
- Børnene har fået kendskab til forskellige fastelavn- og påskesange, som vi har sunget i fællesskab.
- Alle børn har lavet fastelavn- og påsketing eks. masker, tønder og sået karse. Pynten på både stuer og alrum viser, at vi har arbejdet kreativt med traditionerne. Børnene har stolt vist deres pynt frem til deres forældre.
- Der blev holdt fastelavnsfest, hvor børnene var festligt klædt ud. Festen var hyggelig og en stor succes.
- Vi har haft besøg af påskeharen. Påskeharens besøg er en tilbagevendende begivenhed, som børnene husker fra år til år. Børnene har derfor allerede en forventningsglæde inden påskeharen kommer. Det var endnu engang en kæmpe succes.
- Vi har arbejdet med ugens ord, hvor vi i fællesskab med børnene har valgt, hvilket ord eller begreb der skulle snakkes om i den forløbende uge.

Børnene var meget engageret og viste stor interesse for traditionerne og har været glade for ugens ord.

Forældrene har også været interesseret. De har spurgt indtil teamet og vist stor interesse for de ting vi har lavet.

Vi har ikke været for ambitiøse og vi oplever at vores organisering har været optimal ift. aktiviteterne.

<p>Børnemiljø/børneperspektiv</p>	<p>Det fysiske børnemiljø: Barnets læringsbetingelser var optimalt, dels var børnene aldersopdelt og dels var de fysiske rammer optimale ift. aktiviteterne. Børnene har befundet sig godt i de fastsatte rammer.</p> <p>Det psykiske børnemiljø: Børnene har været aktiv deltagende og interesseret. Børnene fik en oplevelse af at være en del af fællesskabet på trods af de kulturelle forskelle og traditioner, som de har med sig hjemmefra.</p> <p>Overordnet stor begejstring og god stemning for aktiviteterne. Vi var opmærksomme på de børn, der følte sig utrygge eller usikre ikke følte sig udenfor. Børnene fik anerkendelse og accept af de andre børn ved at blive tilbudt deltagelse i aktiviteterne på deres eget niveau. De har til deres forældre refereret til de forskellige traditioner.</p> <p>Det æstetiske børnemiljø: Børnene har meget glæde taget deres produkter, eks. pynt, masker og karse med hjem efter at det har været udstillet på stuerne og i alrummet.</p> <p>Direkte børneperspektiv: I en af børnehavegrupperne bliver børnene spurgt om "Hvad er det sjoveste dyr i verden?" Svar: "En ha ha hare". En af pigerne går derefter hjem og spørger hendes forældre om det samme "Hvad er det sjoveste dyr i verden?". Da pigen skal give svaret, siger hun: "En kanin" og griner. Dagen efter kommer pigens far og spørger en pædagog fra stuen: "Hvad er pointen med vittigheden?"</p>
<p>Opfølgning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi er tilfredse med forløbet i læreplansteamet. • Vi er gode til at dokumentere, og informere forældrene om det pædagogiske arbejde. Vi har fået mange positive tilbagemeldinger.

	<ul style="list-style-type: none"> Vores praksis med at opdele børnene i små grupper fortsætter vi med.
--	--

Læreplanstema	<i>Krop og bevægelse 0-2 årige</i>
Udvalgte mål Mål for personlige/socialt kompetencer: Mål for sproglig udvikling:	<ul style="list-style-type: none"> - <i>At børnene synes det er sjovt at deltage i de aktiviteter der indgår i "Rend og hop med Ida".</i> - <i>At børnene er motiverede til at gøre tingene selv samt at har lyst til at hjælpe hinanden.</i> - <i>At børnene benævner de forskellige kropsdele m. ord eller tegn.</i>
Metoder og aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Starte dagen m. morgengymnastik • Arbejde med "Rend og hop med Ida" • Ture med fysiske aktiviteter • Ture til spejderhytten • Træne til mini OL • Give hinanden fodmassage • Stimulere sanser, smage surt og sødt og føle varmt og koldt • Give tid til selvhjulpethed og hjælpe hinanden • Benytte dialogkort og dialogisk læsning der handler om kroppen
Organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene deles op i grupper efter alder/udvikling. 2 gange om ugen har vi planlagte aktiviteter.
Tegn	<p>Krop og bevægelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At børnene selv tager initiativ til forskellige fysiske aktiviteter • At børnene viser glæde ved at bruge kroppen i en planlagt aktivitet <p>Sprog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At børnene benævner deres kropsdele

	<p>Sociale komp. og alsidige personlige komp.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At børnene hjælper hinanden og hjælper til med praktiske opgaver. • At børnene viser glæde ved at "kunne selv"
Dokumentationsmetoder	<ul style="list-style-type: none"> • Bruger Tabulex til foto og beskrivelse af dagens aktiviteter • Dialogkort med kropsdele
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	<p>Vi oplevede mange af de tegn vi gerne ville. Børnene tager ofte selv initiativ til diverse fysiske aktiviteter. De laver bl.a. selv lange forhindringsbaner, hvor alle må være med.</p> <p>Børnene var især glade for vores daglige morgengymnastik, hvor i mod "Rend og hop med Ida" gav visse udfordringer mht. at vente på tur.</p> <p>Børnene nød alle at få massage, og er begyndt at børste hinandens hår og bruger meget tid på at "undersøge" hinanden.</p> <p>Vores dialogkort har fungeret godt, især fordi vi brugte foto af børnene. De større børn kan udpege og benævne de fleste kropsdele.</p> <p>Alle børn har været med på hvert deres niveau og der har været stor interesse for aktiviteterne.</p>
Børnemiljø/børneperspektiv	<p>Det fysiske børnemiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> - De fysiske rammer er rigtig gode - Vi har rykket nogle af vores borde ud i alrummet for at skabe mere plads til bevægelse på stuerne - Vi har indkøbt bobles figurer, der bliver brugt flittigt - Børnene må kravle i vores rumdeler og på diverse møbler <p>Det psykiske børnemiljø:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Børnene har oplevet aktiviteterne som sjove og spændende - De fleste aktiviteter lavede vi samlet hele gruppen og der oplevede vi at børnene fulgte meget med i hvad de andre gjorde - Da børnene skulle smage forskellige smagsvarianter var vi overrasket over, at alle ville smage

	<ul style="list-style-type: none"> - Strukturen har været løs og det har fungeret fint. - Børnenes alder gjorde at vi helst ikke skulle have for mange regler <p>Det æstetiske børnemiljø:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vores fysiske rammer er gode - Vi har god plads og mange redskaber der indbyder til bevægelse - Vi optog en film, hvor børnene kunne se alt hvad de havde lavet i forløbet
Opfølgning	<ul style="list-style-type: none"> - Vi er tilfredse med de resultater dokumentationen viser - Vi har fundet nogle aktiviteter der har fungeret for alle børnene

Læreplanstema	<i>Krop og bevægelse 3-6 årige</i>
<i>Udvalgte mål</i>	<i>Vi vil sætte øget fokus på bevægelsesaktiviteter på legepladsen/uderummet, så min. 95 % af børnehavebørnene mestre øvelserne fra "Rend og Hop med Oliver".</i>
<i>Mål for sociale og barnets alsidige personlige kompetencer:</i>	<i>Børnene indgår og oplever sig selv, som en del af fællesskabet</i>
<i>Mål for sproglig udvikling:</i>	<i>Få kendskab til forskellige ord og begreber omkring krop og bevægelse</i>
Metoder og aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene præsenteres for forskellige bevægelsesaktiviteter og lege på legepladsen/uderummet/spejderhyttegrunden samt i Kystagerparken. • Vi anvender materialet med "Rend og hop med Oliver", hvor øvelserne bl.a. omhandler balance-, koordinations- og bold øvelser samt legekataloget fra mini-OL.

	<ul style="list-style-type: none"> • Derudover vil vi deltage i mini-OL den 15. juni på Hvidovre Stadion sammen med de andre institutioner. • I uge 21 er begge stuer man.-fre. i spejderhytten. • Vi laver rekvisitter til dukketeaterforestillingen "Gokke, Jeppe og Frederikke" og ser forestillingen efterfølgende. • Vi bruger iPad til bl.a. at tage billeder.
Organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene opdeles i forskellige grupper svarende til alder og det enkelte barns udvikling. • Udarbejdelse af månedsplan for aktiviteterne.
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene efterspørger selv bevægelsesaktiviteterne. • Børnene er trygge ved at deltage aktivt i aktiviteterne. Børnene viser glæde og interesse ift. temaet. • Børnene mestrer øvelserne fra "Rend og hop med Oliver" materialet. • Børnene viser interesse og forståelse for ugens ord.
Dokumentationsmetoder	<ul style="list-style-type: none"> • Der tages billeder undervejs og billederne vises på Tabulex. • Månedsplan lægges på Tabulex. • Kort, klistermærker og badgets benyttes fra "Rend og hop med Oliver" materialet. • Plakater fra "Rend og hop med Oliver" materialet hænges op i institutionen.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	<p>Alle børnene er blevet præsenteret for de forløb, der står under "metoder og aktiviteter".</p> <p>Organisering: Vi har generelt organiseret os optimalt, været fleksible og omstillingsparate. Før vi gik i gang med materialet "Rend og hop med Oliver" lavede vi et forløb i april måned, hvor børnene på tværs af børnehavegrupperne blev fordelt i 4 alderssvarende grupper. Et forløb, der gjorde det muligt at se, hvor det enkelte barn var rent motorisk, så vi efterfølgende kunne inddele børnene efter deres kunnen til "Rend og hop med Oliver". Sideløbende øvede vi lege og sang til Mini-OL. Vi har modtaget og afleveret OL-faklen i rigtig OL stil. Derudover</p>

	<p>har 9 af de ældste børn øvet og afslutningsvis deltaget i åbningsceremonien.</p> <p>Tegn: Børnene har selv efterspurgt rekvisitter til de forskellige bevægelsesaktiviteter så som bolde, hulahopringe, ærteposer til brug på legepladsen. Vi oplevede at nogle af børnene var utrygge i starten af forløbet, men blev trygge ved at prøve de samme aktiviteter flere gange.</p> <p>Børnene viste stor interesse for "ugens ord". De var deltagende og aktive i forhold til drøftelse om ordene og begreberne. Forældrene viste ligeledes interesse for ordene og begreberne, og vi hørte at drøftelserne fortsatte derhjemme.</p> <p>Børnene fik f.eks. en forståelse af begrebet "OL" og fik hermed en oplevelse af at være en del af noget større ved selv at være en del af det.</p> <p>Målet ift. procentdelen af børn, der skulle mestre øvelserne, blev nået. Over 95 % af børnene mestrede dem. Dette grundet mulighed for graduering i øvelserne.</p>
<p>Børnemiljø/børneperspektiv</p>	<p>Det fysiske børnemiljø: De fysiske rammer gav børnene lyst til at deltage og efterfølgende afprøve aktiviteterne. Børnene var ikke fysisk begrænset, da vi har været bevidste om rammerne ift. aktiviteterne. Vi har bl.a. brugt Mælkebøttens alrum, legeplads og stuer, spejderhytten, Kystagerparken samt øvning og deltagelse i Mini-OL på Hvidovre stadion. Børnene har desuden opdaget nye muligheder i de respektive "rum" for leg og aktivitet.</p> <p>Det psykiske børnemiljø: Overordnet stor begejstring og god stemning for aktiviteterne. Børnene har befundet sig godt i de fastsatte</p>

	<p>rammer for de forskellige aktiviteter. Vi var opmærksomme på, at de børn, der følte sig utrygge og/eller usikre ikke følte sig udenfor, men blev tilbudt at deltage i aktiviteten på deres niveau. Børnene fik en oplevelse af at være en del af fællesskabet på deres stue samt oplevet en fællesskabsfølelse i hele børnehaveafdelingen. Efter de fælles aktiviteter dannede nogle af børnene relationer på tværs af stuerne.</p> <p>Det æstetiske børnemiljø: Børnenes sanser er blevet brugt og udfordret i alle aktiviteterne. Børn som forældre har visuelt kunne se "ugens ord", som er udstillet på de respektive stuer.</p> <p>Mini-OL: Det var meget glade og forventningsfulde børn, der i samlet trop gik mod Hvidovre stadion med banner, t-shirts, pandebånd og fælles kampråb. Efter et vellykket mini-OL arrangement, gik børnene stolte hjem med en flot guldmedalje om halsen. T-shirts, pandebånd og medalje fik børnene med hjem til minde om den dag, de var en del af noget større.</p> <p>Rend og hop med Oliver: Børnene har afslutningsvis fået badgets og kort fra "Rend og hop med Oliver", som de stolte modtog og tog med hjem.</p>
<p>Opfølgning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi er meget tilfredse med de resultater dokumentationen viser. • Vores praksis med at opdele børnene i små grupper fortsætter vi med. • Vi er gode til at dokumentere, og informere forældrene om, hvad det er vi går og laver, og har fået positive tilbagemeldinger.

Læreplanstema	Natur og naturfænomener 0-2 årige
Udvalgte mål Sprogudvikling: Sociale og alsidige personlige kompetencer:	<ul style="list-style-type: none"> - <i>At børnene får kendskab til dyr i nærområdets natur</i> - <i>At de børn der har et sprog kan benævne de dyr, der er i deres bog</i> - <i>At de samarbejder om at finde dyrene, at børnene oplever at være en del af et fællesskab ved de planlagte aktiviteter, at børnene oplever glæde ved selv at finde dyr</i>
Metoder og aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Tage på ture, hvor vi finder og fotograferer dyr • Bog til hvert barn • Ture til Solgården, bjerget og Quark • Opfordre børnene til at røre ved dyrene • Bruge billeder af børnenes kæledyr (i f.eks. bogen) • Fælles krible krable-frokost i alrummet • Benytte dialogkort og de hjemmelavet bøger
Organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vil opdele børnene i mindre grupper. Vi vil arbejde med læreplanstemaet 2 gange om ugen.
Tegn	<p>Natur og naturfænomener:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At børnene får øje for at finde dyr • At børnene selv tager initiativ til at finde dyr • At de største børn har lyst til at tage billeder af dyrene • At de børn der har et sprog kan benævne de dyr der er i deres bog <p>Sociale kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At de samarbejder om at finde dyrene • At børnene oplever at være en del af et fællesskab ved de planlagte aktiviteter • At børnene oplever glæde ved selv at finde dyr • At børnene siger fra hvis de føler en situation er ubehagelig
Dokumentationsmetoder	<ul style="list-style-type: none"> • Billeder i klikramme • Billeder og beskrivelser på Tabulex • Månedspan på Tabulex

<p>Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation</p>	<p>Vi fandt hurtigt ud af at årstiden var forkert i forhold til det mål vi havde sat. Der var stort set ingen dyr. Samtidig startede der ret mange små på stuerne, så for at de også fik en oplevelse ud af det, blev vi enige om at præsentere dem for dyr de havde mulighed for at se, røre og lugte.</p> <p>Vi tog på Solgården, dissekerede fisk, havde besøg af slanger og diverse kæledyr.</p> <p>Alle børnene var meget interesserede i dyrene. Vi oplevede at børn der i starten var utrygge, hurtigt fik lyst til at røre og holde. Vi snakkede meget om dyrene og lavede en bog, med bl.a. de dyr vi havde set. Den er de meget interesseret i. Det samme gør sig gældende for de dialogkort vi har hængende ved vores borde.</p>
<p>Børnemiljø/børneperspektiv</p>	<p>Børnene har nydt at sidde i små grupper, hvor de har fået lov til at røre ved og holde dyrene. De har været glade for vores gåture, hvor vi som regel forgæves spejdede efter dyr.</p> <p>Det fysiske børnemiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> - De fysiske rammer er gode. Vores legeplads, samt nærområdet indbyder til mange naturoplevelser (hvis vi ellers tilpasser målene efter årstiden). Vi har gode muligheder for at besøge - få besøg af levende dyr. <p>Det psykiske børnemiljø:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Børnene oplevede aktiviteterne som sjove. Det var tydeligt at de nød at få lov til at røre dyrene, både selv men også at se deres venner gøre det. Især slangerne vakte begejstring så vi har ladet en slange flytte ind på stuen. <p>Det æstetiske børnemiljø:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Børnenes sanser er blevet stimuleret, de har lugtet og aet mange forskellige dyr. Vi har lavet store collager og malet på sten, der er brugt til at dekorere diverse rum. Alle børn har haft lyst til at deltage på hvert deres niveau.

Opfølgning	Vi vil fortsat prøve, at inddele børnene i små grupper. Vi skal blive bedre til at sætte vores mål i forhold til børnenes alder og udvikling. Vores mål skal være mere konkrete og tilpasset årstiden.

Læreplanstema	Natur og naturfænomener 3-6 årige
Udvalgte mål Mål for personlig og sociale kompetencer Mål for sproglig udvikling	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Børnene er nysgerrige og bruger deres fantasi</i> - <i>Børnene indgår og oplever sig selv, som en del af fællesskabet</i> - <i>Få kendskab til forskellige ord og begreber omkring f.eks. natur og naturfænomener</i>
Metoder og aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Vi laver rekvisitter til dukketeaterforestillingen "Gokke, Jeppe og Frederikke". • Vi laver græskar og solsikkepynt til sensommerfesten. • Vi smager på røde tomater fra legepladsens højbede. • Vi synger sange om naturen • Vi tager på ture • Vi arbejder med ugens ord • Vi bruger Ipad til bl.a. at tage billeder
Organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene opdeles i forskellige læreplansgrupper svarende til alder og det enkelte barns udvikling • Udarbejdelse af månedsplan for aktiviteterne
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene er nysgerrige ift. naturen. • Børnene taler om de ture og aktiviteter de har deltaget i. • Børnene efterspørger selv aktiviteter ift. temaet.

	<ul style="list-style-type: none"> • Børnenes fantasi bliver styrket ved brug af naturens materialer.
Dokumentationsmetoder	<ul style="list-style-type: none"> • Der tages billeder undervejs og lægges løbende på Tabulex. • Månedspan udarbejdes og lægges på Tabulex.
Analyse/vurdering af den indsamlede dokumentation	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene har fået kendskab til mange forskellige dyr. De har været nysgerrige og videbegærlige ift. temaet. • Børnene fortæller af sig selv om de ture og aktiviteter, som de har deltaget i. De har også efterspurgt aktiviteter ift. temaet. • Brugen af "ugens ord" har været lærerigt for børnene og har understøttet læringen omkring temaet. • Børnenes fantasi er blevet styrket ved brug af naturens materialer eks. Blade, grene og grankogler. • Billeder og pynt på både stuer og alrum viser, at vi har arbejdet med naturens materialer. • Daglige beskrivelser og månedsplaner på Tabulex har givet forældrene indblik i læreplanstemaet og aktiviteterne. • Forældrene har været meget interesseret. De har spurgt ind til teamet løbende og vist stor interesse for temaet. Måske hænger det sammen med, at det har været meget håndgribeligt denne gang, og temaet er blevet understøttet af materialer, som de visuelt har kunnet se.
Børnemiljø/børneperspektiv	<p>Det fysiske børnemiljø:</p> <p>Barnets læringsbetingelser var optimalt, dels var børnene aldersopdelt og dels var de fysiske rammer optimale ift.</p>

	<p>aktiviteterne. Børnene har befundet sig godt i de fastsatte rammer.</p> <p>Det psykiske børnemiljø: Børnene har været aktiv deltagende og interesseret. Børnene fik en oplevelse af at være en del af fællesskabet.</p> <p>Overordnet stor begejstring og god stemning for aktiviteterne. Vi var opmærksomme på de børn, der følte sig utrygge eller usikre, ikke følte sig udenfor. Børnene fik anerkendelse og accept af de andre børn ved at blive tilbudt deltagelse i aktiviteterne på deres eget niveau.</p> <p>Det æstetiske børnemiljø: Børnene har med glæde taget deres produkter med hjem efter at det har været udstillet på stuerne og i alrummet, eks. malede grankogler, træer, rensdyr af blade, blade med perler på snor, solsikke og græskarpynt.</p>
Opfølgning	<ul style="list-style-type: none"> • Vi er tilfredse med forløbet i læreplansteamet, som har været et af de bedste længe. • Vi er gode til at dokumentere, og informere forældrene om det pædagogiske arbejde. Vi har fået mange positive tilbagemeldinger. • Vores praksis med at opdele børnene i små grupper fortsætter vi med.

Overgange i børnenes liv.

Modtagelse af nye børn.

Vi forsøger at give os god tid ved det første møde med familien. Det første møde er, når barnet har fået tilbudt plads hos os, og familien efter aftale kommer på besøg. For at skabe den tætte kontakt og dermed lære familien at kende, vil der være 1-2 kontaktpersoner i indkøringsfasen.

Inden barnet starter indkalder vi forældrene til en introsamtale, hvor vi afklarer gensidige forventninger samt spørger ind til særlige behov omkring barnet f.eks. allergi, vaner, sovedyr osv. Vi bestræber os på at tilgodese disse behov.

Starten kan være forskellig fra barn til barn, men vores erfaring siger, at der ca. skal bruges en uge på indkøringen. Den første dag er barnet sammen med mor eller far ca. 1½ time. Derefter opfordrer vi mor/far at forlade barnet ½ - 1 time. Vi mener, det er vigtigt at barnet hurtigt lærer at det er "mig" der går i vuggestue og når "jeg" har sagt farvel til mor/far, kommer de igen. I løbet af ugen optrappes den periode barnet er her uden mor/far.

For at skabe tryghed for barnet er det i starten primært kontaktpersonen/kontaktpersonerne, der skifter ble - putter - sidder ved siden af til måltider og i det hele taget yder omsorg for barnet. Vi bestræber os på at barnet så hurtigt som muligt lærer de andre voksne på stuen at kende.

Nogle børn kan have svært ved at falde til i vuggestuen, de er utrygge og græder meget. Barnet kan have behov for en længere indkøringsperiode, hvor det langsomt vænner sig til de nye voksne samt det at være sammen med andre børn.

Overgang fra vuggestue til børnehave.

Gennem hele vuggestuetiden arbejder vi pædagogisk på at ruste børnene til deres videre gang i børnehave ved bl.a. at sætte fokus på selvhjulpenhed, sociale kompetencer samt motoriske færdigheder.

Vi begynder i god tid at forberede vuggestuebarnet på starten i børnehaven. Vi øver bl.a. selvhjulpenhed ift. toiletbesøg og ved af/påklædning, ligesom vuggestuebarnet ind imellem kommer på besøg i børnehaven for at lege og/eller spise frokost eller frugt.

Da vi ikke er så stort et hus, og vi er sammen på flere tidspunkter i løbet af dagen f.eks. om morgenen og sidst på dagen samt på legepladsen, lærer børnene alle de andre børn og voksne på de andre stuer at kende. Dette giver en større tryghed i hverdagen og letter skiftet til børnehaven.

Vi giver løbende forældrene informationer om starten i børnehaven - hvad der forventes af barnet og af forældrene, samt hvordan starten bliver mest optimal. Dette kan bl.a. være vigtigheden af barnets selvhjulpenhed, toilettræning, afvænnning af brug af sut samt at barnet kan have brug for en eller flere korte dage den første uge.

Vuggestuepersonalet er også med til at skabe kontakten mellem forældrene og børnehaven ift. en aftale om et "velkomstmøde" med børnehavens personale, hvor vi får en snak om forskellen mellem det at gå i vuggestue og det at gå i børnehaven.

Den sidste dag barnet er i vuggestuen holder vi en lille afskedsfest, hvor barnet bl.a. får en T-shirt, som barnet selv har været med til at dekorere.

Overgang fra børnehave til SFO og skole:

I starten af maj "rykker" de børn, der fylder 6 år i det kommende år op i vores interne storegruppe. Børnene vænner sig her til at blive defineret som de store og vokser med opgaven.

I august måned modtager forældrene et informationsbrev om storegruppen. I dette har vi kort beskrevet, hvad vi vægter pædagogisk og socialt i arbejdet med børnene, og hvad forældrene kan gøre for at hjælpe deres barn med at blive klar til SFO og skole. Forældrene bliver omkring september måned inviteret til et kort orienteringsmøde om storegruppen. På mødet fortæller vi om og uddyber Hvidovre kommunes fælles arbejdsgrundlag for arbejdet med overgange i børn og unges liv. Vi taler også med forældrene om hvilke distriktsskoler, børnene hører til.

Kompetencer som styrkes i storegruppearbejdet:

I perioden september og frem til maj året efter, arbejder vi én gang om ugen mere målrettet med at gøre børn klar til start på SFO og skole. I starten vil børnene være stueopdelt, men omkring 1. marts vil alle "storegruppebørn" blive samlet til en "storegruppe", hvor vi vil øve en teaterforestilling, som vises for forældrene ved afslutningsfesten.

I storegruppen arbejder vi pædagogisk bl.a. med flg. kompetencer:

- De sociale kompetencer
- Læring (bogstavkendskab, tal og sproglyde)
- Sprog
- Motoriske kompetencer

Vi bruger materialet "Filur" som metode til at komme omkring de ovennævnte kompetencer. Filur er et pædagogisk tilrettelagt forløb med afsæt i dialogisk læsning af 5 billedbøger. Materialet er målrettet de ældste børn, de kommende skolebørn, og er tilrettelagt, så det gennem leg og læring understøtter arbejdet med børnenes udvikling i forhold til læreplanstemaerne.

Her er et par eksempler på aktiviteter, som er med til at styrke barnets kompetencer og gøre barnet SFO- og skoleparat:

Dialogisk læsning, som både kan foregå med en fysisk bog eller via iPad, computer og projektor, giver børnene mulighed for at lære at sidde stille, kan koncentrere sig og fordybe sig, kan sætte ord på følelser, er nysgerrig og interesseret, udholdende, kan formulere sig i hele sætninger, lytte til og genfortælle en lille historie, få bogstavkendskab, kan deltage i samtale - lytte til andre og vente på sin tur og have respekt for andre meninger.

Børnene tegner en tegning af noget, de har hørt i historien, og slutter af med at skrive hvad de hedder, og hvor gamle de er. Her får de mulighed for at lære at handle selvstændigt, kan koncentrere sig og fordybe sig, kan bruge blyant, har talforståelse, har bogstavkendskab og er interesseret i legeskrivning.

I slutningen af november måned afholder vi individuelle skoleparathedsamtaler med forældrene. Til disse samtaler taler vi med forældrene om hvilke kompetencer barnet mestrer eller er på vej til at mestre, og hvilke kompetencer vi ser barnet ville have godt af få styrket inden SFO- og skolestart. Desuden præsenteres overleveringsskemaet, som skolerne skal have på alle børn senest 1. marts.

Skolerne indkalder os til overleveringsmøde i marts/april måned, hvor vi mundtlig uddyber overleveringsskemaerne.

Inden udgangen af april besøger vi Engstrandskolens SFO, som er Mælkebøttens primære samarbejdspartner på skoleområdet. Ind imellem bliver vi også inviteret på besøg på Dansborgskolen og Langhøjskolen.

Sidst i april afholdes afslutningsfest for storegruppen. Om formiddagen laver vi et specielt arrangement for børnene, senere på dagen kommer forældre og børn til fælles spising, hvor hver familie har en ret med til buffeten.

Børnene optræder derefter for deres forældre og senere holder lederen tale for børnene. De bliver enkeltvis kaldt op af stuens personale, hvor de får overrakt diplomer med navn, år, måned og dage for deres tid i Mælkebøtten. Alle får også en langstilket rose.

De børn der skal i folkeskole, starter på SFO pr. 1. maj. Børn, som skal starte på privatskole starter typisk først i starten af august måned og vil derfor først gå ud af børnehaven til den tid.

Digital dannelse.

I dag foregår meget kommunikation, leg og læring for mange børn gennem de forskellige digitale medier.

Mælkebøttens opfattelse af digital dannelse handler om at lære børnene, hvordan de skal begå sig i den digitale verden.

Vi skal vise børnene, hvilke muligheder der er for brugen af de forskellige medier, som haves i institutionen på en legende og lærerig måde. Børnene skal lære de spilleregler der gælder ved brugen af de digitale medier f.eks. hvad er det i orden at tage billeder af og hvordan de må bruges?!

Vi skal give børnene de bedste forudsætninger for digital læring ved at alle børn får lige muligheder for at udvikle, de tidssvarende færdigheder og kompetencer inden for den digitale verden.

Pt. har vi flg. digitale medier til rådighed: Ipads, digitalkameraer, computere uden internet, tv og projektor.

I dagligdagen er det primært Ipaden, der bliver brugt i det pædagogiske arbejde med børnene. I Mælkebøtten vælger vi apps, så de bidrager til læring og udvikling af f.eks. sprog, finmotorik, tal og bogstaver og farver.

Børnene er ikke længere kun modtagere, men har nu også mulighed for selv at producere ting, som de kan vise til andre børn og voksne i huset. Det er derfor vigtigt at der er apps til rådighed, der giver mulighed for dette.

De digitale medier kan også være med til at skabe gode sociale relationer på tværs af venskaber, alder og køn.

Ipaden med simkort giver de voksne mulighed for at følge børnenes spor uanset hvor vi er. Her har vi mulighed for hurtigt at finde viden og billeder om de ting, der rør sig i børnegruppen. Dette giver et godt læringsmiljø.

I Mælkebøtten vil vi gerne udvikle en god mediekultur, således at vi kan hjælpe børnene til at blive digitalt dannet og at medier ikke blot ses som spillemaskiner.

Vi bruger primært Ipaden som et pædagogiske redskab, men vi er også bevidste om den ro og pusterum, den kan give nogle børn. Der vil derfor altid være en pædagogisk velovervejet grund, når børnene sidder alene eller i smågrupper med Ipaden.

Inklusion

Inklusion handler om at skabe fællesskaber, der er til gavn for alle børn og som tager hensyn til alle børns individuelle behov. At være en del af et fællesskab har betydning for det enkelte barns muligheder for at udvikle sig positivt såvel socialt, sprogligt, motorisk, følelsesmæssigt og kognitivt. Ligeledes giver et inkluderende fællesskab barnet en oplevelse af at være anerkendt og værdifuld samt en oplevelse af at kunne noget. Dette motiverer barnet til at deltage i fællesskabet og aktiviteterne samt giver barnet lyst til at udforske nye udfordringer, der igen skaber mulighed for en positiv udvikling.

Arbejdet med inklusion betyder bl.a., at børnene vil møde andre børn med kompetencer og udfordringer, der nogle gange vil være meget forskellige fra dem selv. Det er vores mål, at børnene på denne måde lærer at tage hensyn til hinanden samt lærer, at vi på trods af vores forskelligheder alle kan bidrage med noget til et fællesskab.

Arbejdet med inklusion og inkluderende fællesskaber medvirker samtidig til forebyggelse af mobning i institutionen.

Alle medarbejdere har en opgave og ansvar for at skabe differentierede fællesskaber der giver alle børn mulighed for at deltagelse uanset hvilket udviklingsniveau barnet befinder sig på.

P.t. er det en del af souschefens rolle, at varetage inklusionsfunktionen. Inklusionsfunktionen indebærer at vejlede personalet i forhold til at skabe inkluderende fællesskaber, lave iagttagelser i børnegruppen, bistå personalet med at udarbejde individuelle læreplaner samt deltage i aktiviteterne for de forskellige børnegrupper således, at der hele tiden er fokus på, om de enkelte børn trives i fællesskabet.

Forældrene har også en vigtig rolle i at skabe et fællesskab i Mælkebøtten, som alle børn føler sig som en del af. Forældrene kan bl.a. bidrage ved at deltage i Mælkebøttens forskellige arrangementer som sommerfest, morgenkaffe, forældremøder m.m. samt ved at hilse på de andre børn og forældre, når de afleverer og henter deres barn. Ligeledes kan der derhjemme tales positivt om de andre børn, forældre samt personalet. Når barnet er

gammelt nok, kan forældrene invitere legekammerater med hjem - også dem, som barnet måske ikke selv opsøger.

Evaluering

Hele personalegruppen har fra start været inddraget i udarbejdelsen og gennemførelsen af læreplanen og især arbejdet omkring de enkelte læreplanstemaer.

Vi har arbejdet grundigt og brugt mange ressourcer på læreplansarbejdet, men det har til gengæld også betydet at alle har fået et godt fagligt udbytte og ejerskab til læreplanen.

Arbejdet med opdeling af børnene i mindre grupper er fortsat meget positivt og giver os større mulighed for at møde børnene der hvor de er samt støtte de enkelte børn i deres udvikling. Opdelingen i mindre grupper har endvidere givet både børn og personale mulighed for ro og fordybelse i forhold til de enkelte temaer.

En gang om året evaluerer vi vores læreplansarbejde og foretager ændringer i forhold til hvad vi tror vil fungere optimalt for børn og voksne. Vi har bl.a. valgt i 2017 at arbejde med et overordnet tema og et underordnet tema i 3 mdr. af gangen. F.eks. Krop og bevægelse som overordnet tema og Natur og naturfænomener som undertema.

Forældrebestyrelsen bliver løbende orienteret om hvilke læreplanstemaer der nu er i spil og hvordan vi vil arbejde med de enkelte temaer.